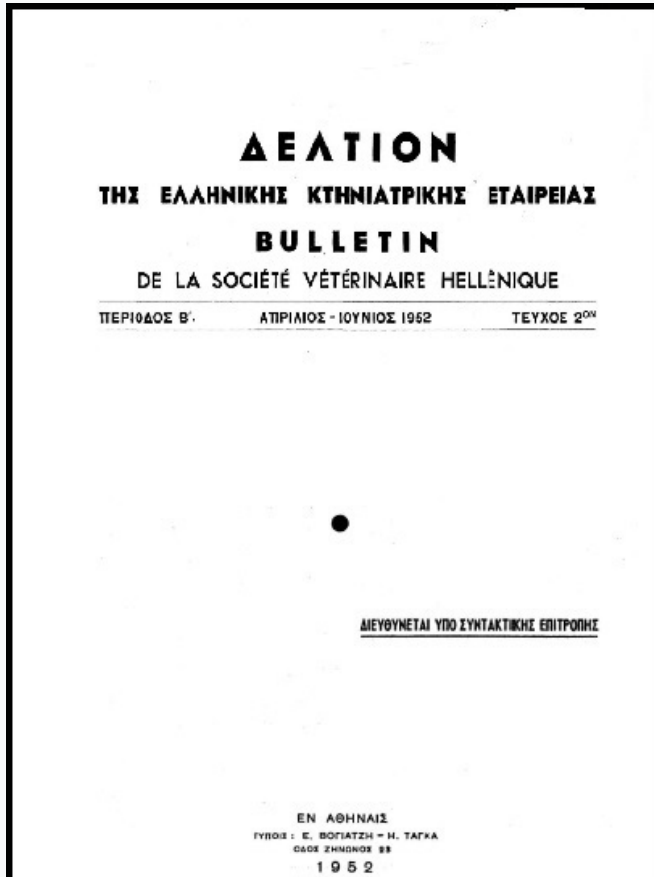

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 3, No 2 (1952)

Η ΠΡΟΝΥΜΦΙΚΗ ΠΕΝΤΑΣΤΟΜΩΣΙΣ ΩΣ ΠΡΟΔΙΑΘΕΤΟΝ ΑΙΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝΤΕΡΟΤΟΞΙΝΑΙΜΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.17497](https://doi.org/10.12681/jhvms.17497)

Copyright © 2018, ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Ε. (1952). Η ΠΡΟΝΥΜΦΙΚΗ ΠΕΝΤΑΣΤΟΜΩΣΙΣ ΩΣ ΠΡΟΔΙΑΘΕΤΟΝ ΑΙΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝΤΕΡΟΤΟΞΙΝΑΙΜΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 3(2), 109–112. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17497>

Ce traitement consistait en injections dans les tissus periarticulaires de la solution suivante :

Iode metallique	1 gr
Iodure de potassium	2 grs
Eau distillée	25 grs

chacune distante de 3 cm de la précédente, le patient étant tenu au repos jusqu'à guérison.

L'auteur fut obligé de repeter l'injection au cinquième des cas 38 jours après la première, suivant les conseils de Frank, selon lequel une repetition est parfois nécessaire 3 semaines au plus tôt après la première injection.

Η ΠΡΟΝΥΜΦΙΚΗ ΠΕΝΤΑΣΤΟΜΩΣΙΣ ΩΣ ΠΡΟΔΙΑΘΕΤΟΝ ΑΙΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝΤΕΡΟΤΟΞΙΝΑΙΜΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

Υ π ό

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
Κτηνιάτρου

Ἡ Προνυμφική Πενταστόμωσις (ἢ Λιγκουατούλωσις) τοῦ προβάτου, ἔχει ὡς αἴτιον τὴν νυμφικὴν καὶ προνυμφικὴν μορφήν τῆς *Linguatula Serrata*, ἣτις ὑπὸ ὄριμον μορφήν προκαλεῖ τὴν ρινικὴν Πενταστόμωσιν, κυρίως εἰς τὸν κύναδός πλέον ἐπιδεκτικὸν τῆς παρασιτώσεως ταύτης, λόγῳ τῆς συμβιώσεως αὐτοῦ μετὰ τῶν προβάτων.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς *Linguatula Serrata*, ὡς ἀνήκον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν *Linguatulidae* περιεγράφη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Frëlich ἀπὸ τοῦ ἔτους 1789 καὶ κατόπιν συμπληρωματικῶς ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἐρευνητῶν, τόσον μορφολογικῶς ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως βιολογικοῦ κύκλου.

Παρ' ἡμῖν τὸ πρῶτον διεπιστώθη καὶ περιεγράφη ὑπὸ τῶν συναδέλφων Χριστοδούλου - Ταρλατζῆ (Α' Κτηνιατρικὸν Συνέδριον 1951, Δελτίον Ἑλλ. Κτην. Ἐταιρείας, Τεύχος 4ον).

Παραπέμποντες τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰς δημοσιεύσεις τῶν ἀνωτέρω ἐρευνητῶν, δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν μορφολογικὴν καὶ βιολογικὴν περιγραφὴν τοῦ ἐν λόγῳ παρασίτου, ἀλλ' ἀπλῶς θὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν μιᾶς κλινικῆς περιπτώσεως, ἣν ἐκλήθημεν νὰ διαπιστώσωμεν.

Κατὰ τὸ 2ον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1952 ἐκλήθημεν ὑπὸ τοῦ κτηνοτρόφου Χ. Ζ. κατοίκου Ν. Μουδανίων Χαλκιδικῆς, ὅστις μᾶς ἀνέφερεν ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν 87 προβάτων τὰ ὅποια διετῆρει, κατὰ

τὰς τελευταίας δύο ἑβδομάδας ἔθανον 3 ἔξ αὐτῶν. Μεταβάντες ἐπὶ τόπου, διεπιστώσαμεν ὅτι ἡ θνησιμότης αὕτη ὑπῆρχεν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ 4 ποίμνια προβάτων τὰ χρησιμοποιοῦντα ὡς βοσκήσιμον ἔκτασιν κοινόχρηστον τινά τοιαύτην τοῦ Δήμου Ν. Μουδανιῶν. Τὰ ἀνωτέρω ποίμνια διετρέφοντο ἐκ τῆς βοσκῆς καὶ συμπληρωματικῶς παρετίθετο εἰς αὐτὰ μικρὰ ποσότης (συνήθως) ἀραβοσίτου ἀλευροποιημένου. Σημειωτέον ὅτι λόγῳ τοῦ ἡπίου χειμῶνος καὶ τῶν ἱκανῶν βροχοπτώσεων, ἡ βλάστησις τῆς βοσκησίμου ἔκτασεως ἦτο σχεδὸν ἐπαρκῆς καὶ οὐχὶ ξυλώδης, διατηρηθεῖσα εἰς τὴν αὐτὴν περίπου κατάστασιν καθ' ὅλην τὴν προηγηθεῖσαν τῆς παρατηρήσεώς μας περίοδον τοῦ χειμῶνος.

Ἐπὶ τόπου εὗρομεν ἓν ἀσθενοῦν πρόβατον καθὼς καὶ τὰ σπλάγχνα δευτέρου προβάτου ἀνίχοντος εἰς ἕτερον ποίμνιον τοῦ κτηνοτρόφου Ε. Τ., ὅστις εἶχεν σφάξει τοῦτο ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς λόγῳ τῆς σοβαρᾶς καταστάσεως εἰς ἣν τοῦτο εἶχε περιέλθει. Ἡ ὑπὸ τῶν κτηνοτρόφων ἐξιστόρησις τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἔθανον τὰ πρόβατα αὐτῶν ἐνέβαλον εἰς ἡμᾶς τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐντεροτοξιναιμίας.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀσθενοῦντος προβάτου διαπιστοῦται ὅτι τοῦτο εἶναι θῆλυ, φυλῆς κοινῆς αὐτοχθόνου, χρώματος λευκοῦ, ἡλικίας 4 ἐτῶν. Τὸ ζῶον εἶναι κατάκειτον εἰς γενικὴν κατάστασιν ἀγωνιώδη, διαπιστοῦται ἔντονος τρισμὸς τῶν μαστηήρων μυῶν, τόνος τῶν μυϊκῶν μαζῶν ἰδίως τῶν ἄκρων, ἀφρώδης σιελόρροια, ἀφθονος βλενώδης ρινικὸς κατάρρους, δύσπνοια, ἑλαφρὸς τυμπανισμὸς, διαρροϊκὴ κατάστασις, ὑπερθερμία (39,9), ταχυκαρδία, σφυγγμὸς νηματοειδῆς. Μετὰ τὴν θανάτωσιν τοῦ ἀγωνιώδους ζώου ἐνεργεῖται νεκροψία καὶ διαπιστοῦνται τὰ ἀκόλουθα :

Θωρακικὴ κοιλότης : περιέχουσα μικρὴν ποσότητα ὀρώδους ὑγροῦ, λοιπὰ ὄργανα κατὰ φύσιν.

Κοιλιακὴ κοιλότης : Πεπτικὸς σωλὴν κατὰ φύσιν, πλὴν τοῦ 4ου στομάχου, ὅπου, κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ δωδεκαδακτύλου, διαπιστοῦται ἑλαφρὰ ἐξοίδησις καὶ σπάνιαι ἐκχυμωτικαὶ πλάκες (μεγέθους δραχμῆς) ἐπὶ τοῦ βλενογόνου. Λεπτὸν ἔντερον καὶ σπλὴν ἓν ἑλαφρᾷ ὑπεραιμίᾳ. Νεφροὶ ὑπεραιμικοί, οἰροδόχος κύστις κατὰ φύσιν. Τὸ ἥπαρ παρουσιάζει ἐγκυστωμένας μορφὰς τῆς *Linguatula Serrata*. Ἄπαντα τὰ μεσεντερικὰ γάγγλια εὐρέθησαν διογκωμένα, μετὰ δὲ προσεκτικὴν ἐξέτασιν κατὰ τὴν τομὴν αὐτῶν διαπιστοῦται ἡ ὑπαρξις ἐντὸς αὐτῶν μεγάλου ἀριθμοῦ προνυμφῶν τῆς *Linguatula Serrata*.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν σπλάγγων τοῦ ἐτέρου προβάτου διαπιστοῦνται τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἀνατομοπαθολογικὰ εὐρήματα πλὴν τῶν ἐγκυστωμέ-

νων μορφῶν τῆς *Linguatula Ser.* εἰς τὸ ἥπαρ, αἵτινες εἶναι ἐλάχισται (3) εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην.

Ἡ μικροσκοπικὴ ἐξέτασις τόσον τῶν ἐγκυστωμένων νυμφῶν τῆς *L.S.* ὅσον καὶ τῶν προνυμφικῶν μορφῶν αὐτῆς, ἐπεβεβαίωσεν τὰ μικροσκοπικῶς διαπιστωθέντα.

Μετὰ τὰς διαπιστώσεις μας ταύτας, ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ ἐκτελέσωμεν ἕναν κλινικὸν πειραματισμὸν διὰ νὰ ἐξακριβώσωμεν ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ Προνυμφικὴ Πενταστόμωσις εἶναι εἰς θέσιν νὰ προδιαθέσῃ τὸ πρόβατον διὰ μίαν ἐντεροτοξιναιμικὴν λοίμωξιν.

Προέβημεν ὡς ἐκ τούτου εἰς τὸν ἐμβολιασμὸν δύο μόνον ποιμνίων ἐκ τοῦ συνόλου τῶν πέντε τῆς αὐτῆς περιοχῆς, δι' ἐμβολίου ἐντεροτοξιναιμίας. Παρηκολουθήσαμεν συνεχῶς τόσον τὰ ἐμβολιασθέντα ὅσον καὶ τὰ μὴ ἐμβολιασθέντα καὶ διεπιστώσαμεν ὅτι: 1) Ἐπαυσεν ἡ θνησιμότης εἰς τὰ ἐμβολιασθέντα πρόβατα. 2) Ἐσυνεχίσθη αὕτη εἰς τὰ μὴ ἐμβολιασθέντα. (Τέσσαρες νεκροψαίαι ἀπέδειξαν τὴν ὕπαρξιν τῆς πενταστομώσεως καὶ ἐντεροτοξιναιμίας). 3) Ἀπαντα τὰ θανόντα ἐξ ἐντεροτοξιναιμίας πρόβατα εὐρέθησαν ἐντόνως παρασιτούμενα ὑπὸ τῆς προνυμφικῆς ἰδίως μορφῆς τῆς *Linguatula Serrata*. 4) Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐννέα ὀδηγηθέντων πρὸς σφαγὴν προβάτων, ἐν καλῇ καταστάσει ὑγείας, μόνον ἕν εὐρέθη ἐλαφρῶς παρασιτούμενον ὑπὸ τῆς προνυμφικῆς μορφῆς τῆς *Ling. Serrata*. 5) Ὁ μετέπειτα ἐμβολιασμὸς τῶν μὴ ἐμβολιασθέντων τριῶν ποιμνίων διέκοψε καὶ εἰς αὐτὰ τὴν θνησιμότητα.

Γνωστὸν τυγχάνει ὅτι οἱ μικροοργανισμοὶ οἱ προκαλοῦντες τὴν ἐντεροτοξιναιμίαν τῶν προβάτων εἶναι μικρόβια ἀναερόβια σπορογόνα ἅτινα ὡς σαπρόφυτα τοῦ ἐδάφους συνήθως συναντῶνται ἐντὸς τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος τῶν ζώων χωρὶς νὰ προκαλῶσιν οὐδεμίαν πάθησιν. Ἐὰν ἐπιβοηθητικόν τι αἷτιον ἤθελεν φέρεи εἰς μειοπραγίαν τὸν φέροντα τὸ παθογόνον αἷτιον ὄργανισμὸν, διευκολύνεται ἡ ἀνάπτυξις αὐτοῦ τούτου καὶ ἡ ἐμφάνισις τῆς ἀσθενείας.

Ἀπόρροια τῶν ἀνωτέρω εἶναι τὰ ἀκόλουθα μερικὰ συμπεράσματα:

1) Ἡ διακοπὴ τῆς θνησιμότητος τῶν προβάτων διὰ τοῦ εἰδικοῦ ἐμβολιασμοῦ καὶ τὰ λοιπὰ ἀνατομοπαθολογικὰ εὐρήματα, πείθουν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐντεροτοξιναιμίας.

2) Ἡ μὴ ὕπαρξις ἄλλων ἐπιβοηθητικῶν αἰτίων τῆς ἐντεροτοξιναιμίας εἰς τὸν τομέα τῆς διατροφῆς καὶ τῆς ἐν γένει διαβιώσεως τῶν ἐν λόγῳ ποιμνίων· ἡ διαπιστωθεῖσα ἕκτασις τῆς παρασιτώσεως ἡ θέτουσα ἐν μειοπραγίᾳ τὸν παρασιτούμενον ὄργανισμὸν, διὰ τῶν τραυματισμῶν καὶ νεκρώσεων τὰς ὁποίας προκαλεῖ· ἡ ἔντονος παρασίτωσις ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑποκυψάντων εἰς τὴν ἐντεροτοξιναιμικὴν λοίμωξιν προβάτων· καὶ ἡ σπάνις τῆς περιπτώσεως ταύτης εἰς τὰ ὀδηγηθέντα πρὸς σφαγὴν ζῶα,

πείθουν ὅτι ἡ Προνυμφικὴ Πενταστώμωσις δύναται νὰ προδιαθέσῃ τὸ πρόβατον εἰς τὴν ἐντεροτοξαιμικὴν λοίμωξιν.

3) Ἡ καλὴ κατάστασις θρέψεως τῶν ὑποκυψάντων εἰς ἐντεροτοξιναιμίαν καὶ πενταστομώσεσις προβάτων καὶ αἱ ἀνατομοπαθολογικαὶ αὐτῶν ἀλλοιώσεις, πείθουν ὅτι οἱ θάνατοι δὲν ὀφείλοντο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν Πενταστώμωσιν.

Ἐν κατακλείδι, μεταξὺ τῶν λοιπῶν αἰτίων ἅτινα προδιαθέτουν τὸν ὄργανισμὸν εἰς τὴν ἐντεροτοξαιμικὴν λοίμωξιν (ὅπως ἡ ἀπότομος ἀλλαγὴ τῆς διατροφῆς, τὸ εἶδος τῆς τροφῆς, αἱ κλιματικαὶ συνθῆκαι, αἱ ἔντονοι κυκλοφοριακαὶ διαταραχαὶ ἰδίως τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος, ἡ διστομίασις κ.λ.π.), πρέπει νὰ καταλογισθῇ καὶ ἡ Προνυμφικὴ Πενταστώμωσις τοῦ προβάτου.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- Basset J.** : Quelques maladies infectieuses 1946.
Brumpt E. : Précis de parasitologie 1949 Tom. II.
Curasson G. : Maladies infectieuses des Animaux domestiques 1947.
Hutyra - Marek - Maninger : Patologia speciale e terapia degli animali domestici. Trad. de gius. gevosa (3o col).
Neveu - Lemaire M. : Traité d'Entomologie Medicale et Vétérinaire.

R É S U M É

La Linguatulose larvaire' du Mouton, cause predisposante de l'enterotoxemie du Mouton.

P a r

E. Triantopoulos

Vétérinaire Departemental

L'auteur en constatant sur un nombre des moutons de la commune Nea Moudania du departement de Halkidiki, une mortalité, due à l'entérottoxemie et à la Linguatulose Larvaire, fait une experience clinique et une recherche anatomopathologique, à l'intention de constater, si la Linguatulose Larvaire peut être une cause predisposante à la pathogenie de l'entérottoxemie du mouton.

Les couclusions sont, que la Linguatulose Larvaire, par les lesions traumatiques qu'elle provoque aux diferents organes de l' animal parasité, peut jouer nn rôle primordial dans la pathogenie de l'entérottoxemie du mouton, en preparant ainsi, le terrain à l' apparition de l'enterotoxemie du mouton.